

Το Δ.Σ. του ΣΑΔΑΣ-Τμήμα Αττικής, μετά από αυτοψία στον χώρο και επαναλαμβανόμενες συνεδριάσεις του, κατέληξε στις 21/4/2021 στην ακόλουθη ανακοίνωση, αναφορικά με τα έργα στην Ακρόπολη:

Απόφαση-ανακοίνωση του Δ.Σ. του ΣΑΔΑΣ-Τμήμα Αττικής για τα έργα της Ακρόπολης

Το Δ.Σ ΣΑΔΑΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΑΤΤΙΚΗΣ μετά από την επιτόπια αυτοψία στην Ακρόπολη, μετά από ενημέρωση από αρμοδίους και ενδελεχή μελέτη όλων όσων στοιχείων σχετίζονται με το θέμα, κατέληξε στα παρακάτω:

Οι διαδρομές ΑΜΕΑ, οι νέοι διάδρομοι και πλατώματα στον βράχο της Ακρόπολης, ο ανελκυστήρας, καθώς και ο καινούριος φωτισμός της Ακρόπολης, με στόχο «την αναβάθμιση υποδομών στο λόφο της Ακρόπολης», υλοποιούνται με την χορηγία του ιδρύματος Ωνάση.

Η προστασία, η συντήρηση, η διάσωση και η ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς, επαφίονται στην «καλή προαίρεση των χορηγών, που προσκαλούνται να αναλάβουν την σωτηρία της, με στόχο την προβολή των ως «καλών και σωτήριων ευεργετών», την άμεση ιδεολογική παρέμβασή τους, αλλά και την έμμεση παρέμβαση τους στην διαχείριση της Πολιτιστικής Κληρονομιάς. Αυτή η τακτική είναι συνεπής με το μοντέλο, που αναδεικνύεται στη «σύγχρονη Ευρώπη», όπου οι δημόσιοι προϋπολογισμοί, για τη διαχείριση της Πολιτιστικής Κληρονομιάς, μειώνονται και αναζητείται η συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα. Από αυτό το κυνήγι των ιδιωτικών χορηγιών δεν ξέφυγε ούτε το πιο εμβληματικό μνημείο της χώρας μας, η Ακρόπολη.

Το σύνολο της διαδικασίας, που ακολουθήθηκε σχετικά με την τεκμηρίωση και παρουσίαση των επεμβάσεων, της μελέτης και των εγκρίσεων (Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο) στον χώρο της Ακρόπολης, καθώς και η εφαρμογή της εγκεκριμένης μελέτης, (ακόμη και η επιλογή των υλικών, για τα οποία δικαιολογημένα πολύς λόγος γίνεται), δεν είναι αποτέλεσμα ενός διεπιστημονικού διαλόγου, ούτε της σκοπιμότητας του Έργου ούτε και αυτής της μελέτης. Σε ένα τέτοιο μνημείο αρμόζει μια άλλη αντιμετώπιση, απαιτούνται διεπιστημονικές διεργασίες και Διεθνής Αρχιτεκτονικός Διαγωνισμός για την επιλογή της βέλτιστης λύσης.

Προϋπόθεση για την διεξαγωγή Αρχιτεκτονικού Διαγωνισμού είναι η διαμόρφωση των ζητουμένων διατήρησης και ανάδειξης των Μνημείων της Ακρόπολης. Μετά τα προηγούμενα αναγγέλθηκε τον Φλεβάρη του 2021 η απόφαση του ΥΠΠΟ για την ανακατασκευή της Ρωμαϊκής (Δυτικής) πρόσβασης στα Προπύλαια και πάλι με απευθείας ανάθεση σε γραφείο της επιλογής του. Και εδώ οι εκ των υστέρων αντιδράσεις είναι οξύτατες κατά μιας ανακατασκευής Ρωμαϊκού ύφους που θα μάχεται το ύφος των Προπυλαίων με στόχο μιαν άμετρη τουριστική εκμετάλλευση της Ακρόπολης.

Η διατήρηση και η ανάδειξη, στο πνεύμα του Χάρτη της Βενετίας, κάποιων στοιχείων της ιστορικής διαστρωμάτωσης έναντι άλλων, δεν μπορεί να γίνεται με απευθείας αναθέσεις και προσωπικές προτιμήσεις και επιλογές. Προϋποθέτει έναν διαφανή και δημόσιο επιστημονικό διάλογο με τους αρχαιολόγους. Ένα διεθνές επιστημονικό συνέδριο είναι ο τόπος για έναν τέτοιο διάλογο και για την τεκμηρίωση των βέλτιστων στόχων, εφόσον μιλάμε για ένα από τα σημαντικότερα - αν όχι το σημαντικότερο - Μνημείο της παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς.

Η σκοπιμότητα της μελέτης και των έργων, για την προσβασιμότητα των Ατόμων Μειωμένης Κινητικότητας (AMEA), στον Βράχο της Ακρόπολης ανατρέπεται εκ του αποτελέσματος, αφού αυτό δεν επιτυγχάνεται κατά την σύνταξη της μελέτης ούτε κατά την εφαρμογή αυτής. (Πραγματοποιούνται διάδρομοι με μεγαλύτερη κλίση της επιτρεπόμενης για AMEA). Η απόκρυψη ουσιαστικά τμημάτων του Βράχου της Ακρόπολης, γύρω από τα μνημεία, με τους μεγάλου πλάτους και μήκους διαδρόμους και πλατώματα, είναι υποκειμενική, χωρίς επιστημονική τεκμηρίωση και κατά την άποψη μας καταλήγει σε μια βίαιη αντιπαράθεση με τον ίδιο τον βράχο και τα μνημεία.

Η εγκεκριμένη «μελέτη» από το αυστηρό ΚΑΣ είναι πλήρως ανεπαρκής και κατά πολύ κατώτερη μίας μελέτης μικρού ιδιωτικού έργου. Πρόκειται για προσχηματική μελέτη, ο δε τίτλος αυτής με αναφορά σε εργασίες για AMEA, είναι αποπροσανατολιστικός, προκειμένου αυτή να τυγχάνει ευρύτερης κοινωνικής αποδοχής, που κάτω από την ομπρέλα της ανοίγει τον δρόμο για “εν λευκῷ” παρεμβάσεις στο Βράχο της Ακρόπολης.

Η άποψη του Υπουργείου ότι η χρήση ενός λιγότερου ανθεκτικού υλικού θα απαιτούσε συχνή συντήρηση, διαδικασία η οποία θα επιβάρυνε το Μνημείο και ότι η συγκεκριμένη επιλογή του υλικού καθιστά την διάστρωση αναστρέψιμη, δεν τεκμηριώνεται από την μελέτη του έργου (NAMA, ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ ΚΑΙ ΜΕΛΕΤΗΤΕΣ Α.Ε). Η διερεύνηση άλλων λύσεων και η απόρριψη άλλου είδους υλικών φιλικότερων προς το περιβάλλον, απουσιάζει από τη μελέτη

Η διαμόρφωση των διαδρόμων και των πλατωμάτων στην Ακρόπολη, καθιστά σαφές στον επισκέπτη, τον λόγο για το οποίο πραγματοποιήθηκαν. Αποτελούν μια προσαρμογή τόσο για τις άμεσες ανάγκες της αύξησης της τουριστικής επισκεψιμότητας του Μνημείου, όσο και σε αυτές, που θα δημιουργηθούν στο μέλλον, εις βάρος του ίδιου του Μνημείου. Στοχεύουν δηλαδή στην επισκεψιμότητα περισσότερων -ταυτόχρονα- τουριστών, αλλά και στην αξιοποίηση ενδεχομένων και «άλλων εκδηλώσεων, εμπορικού χαρακτήρα», όπου θα αξιοποιηθούν τα μεγάλα πλατώματα και οι μεγάλοι διάδρομοι, λόγω των χαρακτηριστικών τους (επιπεδότητα, ενιαία και «λεία» επιφάνεια).

Ζητάμε:

Να σταματήσουν εδώ και τώρα τα έργα και να διερευνηθεί άμεσα η νομιμότητα των κατασκευών βάσει της ισχύουσας Νομοθεσίας.

Να γίνει διεπιστημονικός διάλογος, ο οποίος θα καθορίσει τις αρχαιολογικές προτεραιότητες σε ένα πρόγραμμα διατήρησης και ανάδειξης των μνημείων και θα καταγράψει τα προβλήματα που υπάρχουν σήμερα (πρόβλημα ποιότητας των έργων που εκτελέστηκαν, πρόβλημα απορροής ομβρίων, συντήρησης, κ.λπ.).

Να αναζητηθεί η βέλτιστη λύση για τις αρχιτεκτονικές παρεμβάσεις, που θα απαιτηθούν για την υλοποίηση αυτού του προγράμματος, με κριτήρια διαφάνειας, διεθνών προδιαγραφών, νόμιμων διαδικασιών Διεθνούς Διαγωνισμού, σύμφωνα με τους κανονισμούς διεθνών οργανισμών. όπως UNESCO, ICOMOS και UIA.

Να συνταχθεί η μελέτη με γνώμονα την προστασία, την ανάδειξη και τον σεβασμό του μνημείου της παγκόσμιας κληρονομιάς, με χρηματοδότηση της Πολιτείας και όχι με εκχώρηση του μνημείου σε ιδιώτες, που αποβλέπει μόνον στην δική τους προβολή και στην τουριστική εμπορευματοποίηση της Ακρόπολης.